

LABORATORIUM FÖR SPATIALA EXPERIMENT: AFO270 ARKITEKTUR SOM TEATER

Laboratory for Spatial Experiments: Architecture as Performance

Antal poäng: 16. **Betygskala:** UG. **Valfri för:** A4. **Kursansvarig:** Professor Abelardo Gonzalez, Formlära. **Prestationsbedömning:** Godkända projekt- och övningsuppgifter samt 80 % närvaro, och aktivt deltagande i övningar, seminarier, föreläsningar och studieresor. **Övrigt:** Kursen kan ställas in vid färre än 10 anmälda.

Mål

Bakgrund

Målet är att omdefiniera naturliga och artificiella landskap, med utgångspunkt från staden Malmö som en integrerad del i Øresundsregionen; mellan arkitektur, interiöra rum, urbana zoner och infrastruktur.

Fördjupningsområdet Laboratorium för Spatiala experiment är en utveckling av den projektundervisning som genomförts på Formlära sedan slutet av 1980-talet.

Laboratorium för Spatiala experiment skall erbjuda en mer komplex sammansättning av arkitektoniska problem och en ständig dialog skall föras med pågående forskning och med näringslivet. På detta sätt formuleras en heltäckande undervisning där fokus sätts på det arkitektoniska rummet som företeelse i en arkitektur som har en förankring i form, funktion och konstruktion. Studenterna skall få möjlighet till en undervisning inom arkitektens olika beståndsdelar, där stadsrummet ges samma prioritet som husgestaltning och bebyggelse- och stadsutveckling, och där studenterna kan formulera sin egen ämnessammansättning för en bibehållen bredd inom yrket på arbetsmarknaden.

Laboratorium för Spatiala experiment behandlar den rumsliga sammansättningen ur ett helhetsperspektiv vad det gäller skala och förhållande rum-stad-samhälle:

- Urban skala: Studio CDR i Construction/Deconstruction/Reconstruction
- Objektorienterad skala: Arkitektur som Teater
- Förankring i näringslivet: CC-Creative Competition

Laboratorium för Spatiala experiment syftar till att skapa en internationellt gångbar och attraktiv mastersutbildning. Kursen skall attrahera och premiera utbytesverksamhet med utländska skolor. Detta underlättas av den internationella sammansättningen av lärare, samt av att engelska är gällande språk i undervisningens samtliga moment.

Kunskaper och färdigheter

Arkitektur är förankrat i form, funktion och konstruktion. Analys, definition och metod kompletterar och skapar ökad förståelse av arkitekturens olika områden. Huvudsaklig målsättning för Laboratorium för Spatiala experiment är att formulera en designprocess som tar sitt ursprung i en icke-arkitektonisk analogi, för att på detta sätt uppdatera arkitekturens relationer till form, funktion, konstruktion, material samt sociala aspekter, arkitektoniska principer och stadsrummet.

Kursen syftar till att utveckla det gestaltande arbetet, och samtidigt genom analytiska gestaltningsprocesser och teoribildning skapa utgångspunkter för en ökad insikt om det urbana rummets sammansättning. Det urbana rummet behandlas ur ett holistiskt perspektiv ¶ från definitionen av interiörer till förståelsen för stadens huvudsakliga element, och dess samverkan i olika skalor.

Projektets huvudsakliga målsättning är att formulera en designprocess som tar sitt ursprung i en icke-arkitektonisk analogi, för att på detta sätt uppdatera arkitekturens relationer till form, funktion, konstruktion, material samt sociala aspekter, arkitektoniska principer och stadsrummet.

Kursen är en intellektuell övning i scenografi och arkitektur, för att upptäcka de gemensamma grunderna för de båda disciplinerna. I kursen ingår en studieresa till Berlin. Målsättningen är att studera en samtida urban utveckling och dess förhållande till rum, skala samt till det arkitektoniska objektet. Berlin ger både en heltäckande bakgrund till urbana fenomen, och visar på en progressiv urbanism, med en komplex sammansättning av 1800- och 1900-tals problematik inom arkitektur och stadsplanering. Samtidigt visar staden på en tydlig kontinuitet vad gäller utvecklingen in i det 20:e århundradet.

Innehåll

Genom en allmän betraktelse av urbana livsformer, definieras fem områden av gestaltande verksamhet som behandlas i kursen:

1. Möjligheten att utveckla förutsättningarna för urbanitet, där det urbana rummet behandlas ur ett holistiskt perspektiv. Det urbana rummet definieras genom dess uppbyggnad av olika skalor, olika offentlighetsgrad, historiska förutsättningar, lokal och global kommunikation, samverkan mellan rörelser och cirkulation samt infrastruktur och sociala förutsättningar.
2. Transformation av designtypologier ¶ möbler, interiörer, byggnader, infrastruktur och kommunikation, offentliga rum, kulturella och akademiska institutioner, hälso- och sjukvård samt miljöer för boende, tillverkning, service, anställning och kommers.
3. Att förstå betydelsen av en processinriktad rumsgestaltning, med integration mellan rumslig design, teknologi, byggnadsteknik, ekologi, material samt metodiker inom samordning, konstruktion, ekologiska system, tillverkningsprocesser, industrialisering, energi- och naturtillgångar samt naturresurshushållning.
4. Att uppmärksamma metodologier och teorier inom design, process - strukturer, visuell kommunikation, digitala studier, metoder och tekniker för rumslig simulering.
5. Kritiskt analysera och undersöka teorier, historia, metodologier, arkitekturkritik, sociala sammansättningar samt kulturella förutsättningar och integration.

Undervisningen bygger huvudsakligen på ¶workshops¶, och gestaltningsövningar, som

syftar till att utveckla verktyg för rumslig och arkitektonisk formgivning i ett brett skalregister från fullskaleexperiment i olika material, till experimentella övningar, och analyser i urban eller regional skala.

Kursen genomförs tillsammans med miljöpsykologi och i dialog med Stadsbyggnadskontoret i Malmö och Malmö Hamn AB, för konkret förankring i kommun och näringsliv.

Kursen avslutas med en utställning där syftet är att möjliggöra för en bredare publik att ta del av studentarbeten, att knyta utbildningsverksamheten närmare en offentlig debatt samt att integrera utställningsbyggande med kursverksamheten.

Arkitektur som teater är en teoretisk och experimentell kurs, där studenten förstärker sin konstnärliga frigörelseprocess. Kursen syftar till att använda teaterrummet som ett experimentarium, för att undersöka de grundläggande beståndsdelarna i arkitektur. Teaterrummet erbjuder ett avskilt och begränsat rum, där en gestaltningsprocess tar sitt ursprung i ett manus (program). Rummet konstrueras med hjälp av samverkan mellan fysiska element (dekor), ljus, ljud, mänsklig närvaro, rörelse och handling (process).

Med scenografin som utgångspunkt tas sedan stadsrummet i besittning, med syfte att gestalta en byggnad. Valda fastigheter finns i Malmö innerstad och består av bombhål rester från efterkrigstidens urbana saneringsprocess. Dessa fastigheter representerar tydligt den samtida komplexiteten i urbanism och de kräver både förståelse och nytänkande vid exploatering. Det gestaltande arbetet, samt workshops och seminarier utgör huvuddelen av kursen.

Litteratur

- Augé, Marc. *Non-Places: Introduction to an anthropology of supermodernity*, London, 1995
- Bell, Michael/Leong, Sze Tsung. *Slow Space*, New York, 1998
- Benjamin, Walter. *The Arcades Project*, Cambridge, 2002
- Betsky, Aaron. *Architecture Must Burn: a manifesto for an architecture beyond building*, London, 2000
- Cullen, Gordon. *Townscape*, Oxford, 1994
- Letringer, Sylvere/Cavaliere, Michael/Virilio, Paul. *Politics of the very worst*, New York, 1998
- Lidne, Annika. *CoMa*, Malmö, 1996
- Thafvelin, Harald. *Arkitektursimulering*, Lund, 1984
- Thafvelin, Harald. *Gestaltperspektiv och hus*, Lund, 1982
- Vidler, Anthony. *Warped Space: Art, Architecture and Anxiety in Modern Culture*, Cambridge, 2002
- Virilio, Paul. *Försvinnandets estetik*, Göteborg, 1996.